

Slatkovodno ribarstvo u O. F. Bugarskoj

Slatkovodno ribarstvo Bugarske je obuhvaćeno: 1. Dunavom s krajdunavskim blatima i 2. Unutrašnjim vodama.

Od ekonomsko-privrednog značaja na kome je zastupljen profesionalni ribolov, jeste samo Dunav s blatima. Ukupan lov u Dunavu je iznosio cca 6—700.000 kg, a zajedno s onim iz blata (i plovinih terena) oko 1,2—1,5 mil. kg godišnje. Međutim, kako su posljednjih godina isušena mnoga blata pored Dunava, to je i ribolov, kako u samim blatima, tako i u Dunavu znatno opao.

Ribolov u unutrašnjim vodama je uglavnom sportskog karaktera, sa pojedinačnom pojavom poluprofesionalnih ribara. Tačnih podataka o ulovu u ovim vodama nema. Jedino nešto više je ribolov zastupljen u reci Marici i Strumici. Karakteristično je za sve vode u unutrašnjosti da se vodostaj neravnomerno menja, t. j. dok je za vreme proleća vodostaj visok i vode burne, preko leta presuše. Zato je i reguliranje ribolova kao i prirašta u njima teško i neravnomerno.

Organiziranih ribolovaca-amatera ima cca 35.000. Značajni objekti amaterskog karaktera jesu visokoplaninska jezera na Rili, Pirin planini i pl. Rodopi. Ova jezera su bogata balkanskom pastrvom, a poribljena su i američkom pastrvom.

Uzgoj riba u veštačkim ribnjacima u staroj Bugarskoj skoro nije bio zastupljen. Međutim, socijalno-ekonomske promene nastale u Bugarskoj posle 9. IX. 1944. god., dale su podstrek opštenarodnoj inicijativi. Razvio se je široki interes kod svih narodnih masa za ribarstvo. Tako dok je do 9. IX. 44. god. bilo svega 500 dekar (50 ha) veštačkih ribnjaka, u 1947. godini će se ova površina utrostručiti, t. j. izgradiće se još 1.000 dekar novih veštačkih ribnjaka. Treba napomenuti da sva ova ribnjačarska gazdinstva, nisu u pravom smislu takva, pošto površina većine njih iznosi 30—50 dekar. Ove godine će se izgraditi najveći do sada ribnjak u Bugarskoj, i on će iznositi svega 500 dekar. Postoji mogućnost da se na odvodnjenim površinama kraj dunavskih blata izgrade 3—4 ribnjaka u površini od 5.000 dekar, ali postojeći glad za zemljom postavlja to pod pitanje. Ovo se uglavnom odnosi za šaranske ribnjake.

Uzgoju pastrmke s obzirom na veliki broj ribolovaca-amatera poklonilo se je nešto malo pažnje od ranijih godina. Naime, prije 9. IX. 44. godine postojala je pastrvska stanica u Samokovu sa još oko 15 na broju pomoćnih ribarskih stanica. Međutim, ovo daleko ne zadovoljava

stvarne potrebe, te je narodna vlast preduzela mere, kako proširenja ovih mrestilišta tako i izgradnje novih.

Značajni momenat u razvoju ribogojstva u Bugarskoj jeste brigadirski pokret. Široki interes koji je ovladao seljačkim i radnim masama naroda, kao i omladinom, pokrenuo je sve ka stvaranju radnih brigada, koje su postavile sebi za zadatak da dobrovoljnim radom brže podignu ribarstvo. Tako na pr. u Pazarunku su članovi ribarskog društva zajedno sa članovima Radničke partije (komunista), dali na izgradnji gradskog ribnjaka rad u vrednosti od 1,000.000 leva. Sličnih slučajeva ima i u Jamboku, s. Rževu i dr. Osobito mesto zauzimaju omladinske radne brigade, koje su ove godine dale znatnog uspeha na izgradnji Držav. ribarske stanice u Plovdivu, kao i omladinska radna brigada studenata agronoma, koja je radila na proširenju pastrvskog ribnjaka u Samokovu.

Isključivo delo narodne O. F. vlasti u razvoju slatkovodnog ribarstva je kombinovani uzgoj pirinča sa šaranom. U Bugarskoj ima sada oko 100.000 dekar površine zasijane pirinčem, a verovatno je da će se ova površina povećati. Opiti za gajenje riba u pirinčanim poljima su izvršeni tokom 1945. godine na tri imanja i dali su zavidne rezultate, makar da se nije radilo plemenitim šaranom, već običnim rečnim i pri uslovima preventivnog uzgoja. Postignuti uspesi u 1945. godini povisili su interes kod mnogih, tako da je u 1946. godini bilo zaribljeno 1.000 dekar pirinčanih polja. A po dvogodišnjem privrednom planu predviđeno je zaribljavanje 10.000 dekar pirinčanih polja u 1947. godini, a u 1948. godini 20.000 dekar. Kao veliki nedostatak u zaribljavanju javlja se oskudica rasplodnog materijala, te su prinuđeni na uvoz iz Jugoslavije ili Rumunije. Pri uslovima primitivnog rada, ne nivelisanih parcela, kao i neselekcio-miranog i neaklimatiziranog uzgojnog materijala postignuti su zadovoljavajući rezultati. Ovogodišnji mlađ, koji je bio izvaljen tokom proleća i nasađen, dostigao je težinu od 200—400 gr. Pri nedostatku jednogodišnjaka, ovo je zadovoljavajuće, međutim uspeh bi bio znatno bolji kada bi se nasađivali jednogodišnjaci, koji bi mogli dostići konsumativnu težinu od 600—1.000 gr., pa prema tome bi imali i bolju cenu. Nesumnjivo je da će Narodna vlast, pri očiglednim uspesima, ove može se reći male nedostatke, u bliskoj budućnosti odstraniti.

(Po podacima inspektora za ribarstvo Min. poljoprivrede N. R. Bugarske — Nikole Georgijeve).

K. Apostolski

Lov, čuvanje, pakovanje i otprema slatkovodnih rakova

Rakolov je i prije rata imao, a ima i sada značenje za našu privredu, a u prvom redu za izvoz. Slatkovodni rakovi osim toga ulaze među takve izvozne artikle, koji ne umanjuju domaću potrošnju. Ovom članku je zadatak da iznese nekoliko uputa za rakolovce, kako bi njihov trud bio uspješni.

U rakolov je bolje ići uvečer i noću, nego po danu, a naročito je nepovoljno za rakolov vedro i sunčano vri-

jeme, jer se rak pretežno zadržava u sjeni u svojim skrovištima.

Rukovanje s rakovima i cijeli postupak kod rakolova veoma je važno, jer ima odlučan utjecaj na sposobnost rakova za duži transport. Zbog toga valja postupati oprezno, rakove ne bacati, gomilati u vreće ili pod pritisak u male košare i t. d.